บทความวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*

FACTORS AFFECTING THE FINANCIAL SECURITY OF RETIREMENT PEOPLE IN BANGKOK

เมธพนธ์ หน่อสัมฤทธิ์*, ณัฐภัสสร ธนาบวรพาณิชย์, พิศมัย จารุจิตติพันธ์

Metapon Norsamrit*, Nutpatsorn Tanaborworpanid, Pisamai Jarujittipant

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ปทุมธานี ประเทศไทย

Faculty of Business Administration, North Bangkok University, Pathum Thani, Thailand

*Corresponding author E-mail: Norsamritmetapon@gmail.com

*Tel: 082-446-1635

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินและแนวทางการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และ 3) วิเคราะห์ปัจจัยความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุช่วง 15 - 59 ปี จำนวน 390 คน โดยกำหนดขนาดและการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยสถิติ Adjusted R^2, F และ t และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่แนวทางการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการมุ่งเน้นคุณภาพชีวิตและความต้องการของมนุษย์ 2) ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีเงินเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน และ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครสูงสุด คือ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน รองลงมา คือ ความรู้และทัศนคติด้านการวางแผนทางการเงิน ในขณะที่แนวทางการดำเนินชีวิตมีผลอย่างไม่มีนัยสำคัญในภาพรวม

คำสำคัญ: ปัจจัยความมั่นคงทางการเงิน, เกษียณอายุ, ประชาชนในกรุงเทพมหานคร

* Received 12 April 2026; Revised 8 May 2026; Accepted 21 May 2026

Abstract

The objectives of this research were to: 1) Study the knowledge, attitudes, and behaviors regarding financial planning, as well as lifestyle factors affecting the financial security after retirement of people in Bangkok; 2) Examine the factors related to financial security after retirement among people in Bangkok; and 3) Analyze the influence of knowledge, attitudes, and behaviors regarding financial planning, together with lifestyle factors, on the financial security after retirement of people in Bangkok. This study employed a quantitative research approach. The sample consisted of 390 working-age people in Bangkok aged between 15 - 59 years, selected through multi-stage sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using multiple regression analysis with Adjusted R^2, F-test, and t-test, as well as descriptive statistics including arithmetic mean and standard deviation. The findings revealed that: 1) People in Bangkok had a moderate level of knowledge and attitudes toward financial planning, while their lifestyle factors were at a high level, particularly in terms of quality-of-life orientation and human needs; 2) The factors related to financial security after retirement among people in Bangkok were at a moderate level, with the highest mean score found in having sufficient income for daily living expenses; and 3) The factor with the greatest influence on financial security after retirement among people in Bangkok was financial planning behavior, followed by financial planning knowledge and attitudes, whereas lifestyle factors showed no statistically significant effect overall.

Keywords: Financial Security Factors, Retirement, People in Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันโครงสร้างประชาชนไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยขนาดของประชาชนไทยได้ขยายใหญ่ขึ้น ประมาณสองเท่าตัว และโครงสร้างอายุของประชาชน เปลี่ยนจาก “ประชาชนเยาว์วัย” มาเป็น “ประชาชนสูงอายุ” อัตราเกิดของประชาชนไทยที่ลดลงตั้งแต่ทศวรรษที่ 2510 ทำให้สัดส่วนของประชาชนวัยเยาว์ลดลง ประกอบกับการที่คนไทยมีอายุยืนยาวทำให้สัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มสูงขึ้น ประเทศไทย ซึ่งเคยมีประชาชนเด็ก คิดเป็นสัดส่วนมากถึงเกือบครึ่งหนึ่งของประชาชนทั้งหมดเมื่อ 50 ปีก่อน กลับกลายเป็นประชาชนที่มีเด็กเพียงไม่ถึง 1 ใน 5 ใน ปัจจุบัน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2562) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ประเด็นความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ ซึ่งครอบคลุมถึงการมีเงินออมที่เพียงพอ การมีรายได้หรือสินทรัพย์รองรับหลังออกจากงาน และความสามารถในการบริหารภาระค่าใช้จ่ายในวัยสูงอายุ กลายเป็นประเด็นสำคัญทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และระดับประเทศ

การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชาชนนับเป็นหนึ่งในโจทย์ใหญ่ของประเทศในทศวรรษนี้ เพราะการที่สังคมมีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่สัดส่วนประชากรวัยแรงงานลดลงนั้น ย่อมส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการผลิตและอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ หากประชาชนส่วนใหญ่

ไม่สามารถดูแลตนเองทางการเงินได้หลังเกษียณ สถานการณ์ดังกล่าวจะเปลี่ยนจากปัญหาส่วนบุคคลไปเป็นภาระทางการคลัง (Fiscal Burden) และ ความเสี่ยงเชิงระบบ (Systemic Risk) ที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวม การสำรวจประชาชนสูงอายุในประเทศไทยปัจจุบัน พบว่า 1) ผู้สูงอายุ 4 ใน 10 คนยังต้องทำงานอยู่แม้จะอยู่ในช่วงวัยเกษียณอายุแล้วก็ตาม สะท้อนความกังวลด้านรายได้ 2) ค่าใช้จ่ายหลักของผู้สูงอายุ คือ ค่าใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค โดยค่าใช้จ่ายที่สำคัญอีกก้อนหนึ่ง คือ ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเวชภัณฑ์ และค่าตรวจรักษาพยาบาลมากกว่าครัวเรือนที่ไม่มีผู้สูงอายุ ถึงร้อยละ 48 สะท้อนว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพอาจสร้างแรงกดดันทางการเงินต่อการดำรงชีวิตในยามสูงวัย 3) แม้จะอยู่ในวัยเกษียณอายุแต่ผู้สูงอายุก็ยังคงต้องแบกหนี้ในระดับสูง ขณะที่สถานการณ์ด้านเงินออมยังน่ากังวล ผู้สูงอายุบางรายจะมีรายรับจากเงินสวัสดิการช่วยเหลือของรัฐเพื่อมาบรรเทาสถานการณ์ทางการเงินในครัวเรือนบ้าง แต่แหล่งรายได้เหล่านี้มักมีขอบเขตและมูลค่าจำกัด จึงอาจไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาเพื่อให้ผู้สูงอายุมีกินมีใช้อย่างยั่งยืน จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าผู้สูงอายุกำลังเผชิญความท้าทายทางการเงิน โดยเฉพาะด้านการออมจากข้อมูล พบว่า รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายและภาระชำระหนี้รายเดือนแล้วแทบไม่เหลือเก็บออม เงินออมที่สะสมไว้เดิมก็อยู่ในระดับต่ำ สวนทางกับภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ดังนั้น การวางแผนทางการเงินของประชาชนแต่ละคนจึงเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความยั่งยืนทางสังคมและเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ (Financial Security After Retirement) จึงกลายเป็นเป้าหมายสำคัญที่ส่งผลต่อตัวบุคคล ความยั่งยืนทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2564)

กรุงเทพมหานครในฐานะศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การจ้างงาน และแหล่งรวมโอกาสทางธุรกิจของประเทศมีประชาชนที่ประกอบอาชีพและมีระดับรายได้ที่หลากหลาย ส่งผลให้รูปแบบการวางแผนทางการเงินเพื่อรองรับชีวิตหลังเกษียณมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังเป็นพื้นที่ที่มีค่าครองชีพสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ค่าเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน รวมถึงลักษณะการดำเนินชีวิตในสังคมเมืองที่มีแนวโน้มบริโภคนิยมและการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งอาจส่งผลให้ประชาชนจำนวนหนึ่งให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายในปัจจุบันมากกว่าการออมเพื่ออนาคต ปัญหาสำคัญที่กำลังเผชิญในปัจจุบัน คือ การขาดความตระหนักและการเตรียมความพร้อมด้านการเงินตั้งแต่วัยทำงาน ส่งผลให้เมื่อเข้าสู่ช่วงเกษียณอายุ ประชาชนจำนวนมากต้องเผชิญกับภาวะเงินออมไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาดังกล่าวไม่เพียงส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ทำให้เกิดการพึ่งพิงบุคคลในครอบครัวหรือระบบสวัสดิการของรัฐเท่านั้น แต่ยังอาจนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และสังคมในระยะยาว (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2568) ดังนั้น การทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแนวทางส่งเสริมการออมและการเตรียมความพร้อมทางการเงินอย่างเหมาะสม

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ยังขาดการวิเคราะห์เชิงบูรณาการ หรือผลการศึกษาที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอที่จะยืนยันและวิเคราะห์ความสัมพันธ์และอิทธิพลของปัจจัยความรู้ทางการเงิน ทัศนคติ พฤติกรรมการวางแผน แนวทางการดำเนินชีวิต ต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชน

ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ มีความหลากหลายสูง และความซับซ้อนทางการเงินสูง ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาว่าความรู้ทางการเงิน ทัศนคติทาง พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิต ส่งผลต่อระดับความมั่นคงทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานครภายหลังเกษียณอายุหรือไม่อย่างไร การค้นพบอิทธิพลของปัจจัย จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน และผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภค เพื่อเตรียมความพร้อมให้ประชาชนสามารถก้าวสู่ช่วงเกษียณอายุได้อย่างมีคุณภาพและมั่นคง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีกรอบแนวคิดในการวิจัยและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่มีอายุช่วง 15 - 59 ปี (เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่อยู่ในระบบแรงงานและมีโอกาสในการสร้างรายได้ ออมเงิน ลงทุน และเตรียมความพร้อมทางการเงินก่อนเข้าสู่วัยเกษียณ) จากข้อมูลสถิติจำนวนประชาชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร เดือน ตุลาคม 2567 (กรมการปกครอง, 2567)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 15 - 59 ปี จำนวน 390 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Cochran กรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนหรือประชากรมีขนาดใหญ่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนี้

$$n = P (1 - P) Z^2/e^2$$

$$n = .50 (1 - .50) (1.96)^2/(.05)^2$$

$$n = 384.16$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 385 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 390 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และเพียงพอต่อการวิเคราะห์ทางสถิติ

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งพื้นที่กรุงเทพมหานครออกเป็นกลุ่มตามโซนกรุงเทพมหานครชั้นนอก ชั้นกลาง และชั้นใน

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโซนละ 130 คน แบ่งออกเป็น Gen X (อายุ 44 - 59 ปี) จำนวน 45 คน Gen Y (อายุ 28 - 43 ปี) จำนวน 45 คน และ Gen Z (อายุ 15 - 27 ปี) จำนวน 40 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มเลือกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์จนครบ จำนวน 390 คน แบ่งออกเป็นโซนกรุงเทพมหานครชั้นนอก จำนวน 130 คน ชั้นกลาง จำนวน 130 คน และชั้นใน จำนวน 130 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี คือ แบบสอบถาม โดยเนื้อหามีความครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในแต่ละส่วน รวมถึงนิยามศัพท์เฉพาะ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิต ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายปิด (Close Ended) ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความมั่นคงทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย การมีเงินเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน การมีเงินเหลือเก็บเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในอนาคต การมีเงินเหลือเก็บเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน และการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายปิด (Close Ended) และ ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม ส่วนที่ 1 - 2 มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert, R. คือ 5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง มาก 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง น้อย 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด (Likert, R., 1967)

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย อาจารย์นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการเงิน การบริหารธุรกิจ การวิจัยทางสังคมศาสตร์และการวัดประเมินผล ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ความเหมาะสมของภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาในแต่ละด้านผลการตรวจสอบ พบว่า ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามสูตร ดังนี้

$IOC = \sum R / N$ เมื่อ

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบพบว่า ทุกข้อคำถามมีค่า IOC เท่ากับ 1 และมีค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 1 แสดงว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Coefficient of Reliability) ได้เท่ากับ .967 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงและเหมาะสมสำหรับใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัย

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่ทำงานในกรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามผ่าน Google Forms ร่วมกับการแจกแบบสอบถามภาคสนาม เพื่อเพิ่มความครอบคลุมและความเป็นตัวแทนของประชากรมากยิ่งขึ้น โดยได้แนบหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัย ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน ข้อมูลที่ได้รับคืนที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

1. วิเคราะห์ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาใช้สถิติบรรยาย

2. วิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาใช้สถิติบรรยาย

โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ของ Best, J. W. คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 4.50 - 5.00 หมายถึง มีระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3.50 - 4.49 หมายถึง มีระดับมาก ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 2.50 - 3.49 หมายถึง มีระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 1.50 - 2.49 หมายถึง มีระดับน้อย และ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต 1.00 - 1.49 หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด (Best, J. W., 1981)

3. ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลของประชาชนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามตามคุณลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 390 คน มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 71.80 และรองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 44 - 59 ปี (Gen X) จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 28 - 43 ปี (Gen Y) จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.30 และอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 - 27 ปี (Gen Z) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 ตามลำดับ

ด้านสถานภาพ (ปัจจุบัน) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานะโสด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมามีสถานภาพสมรส จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 หย่าร้าง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 และหม้าย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 66.10 รองลงมามีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 อนุปริญญา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 ตามลำดับ

ด้านจำนวนผู้อยู่ในอุปการะที่ท่านต้องให้การสนับสนุนทางการเงินเป็นประจำ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีผู้อยู่ในอุปการะมากกว่า 2 คนขึ้นไป จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 รองลงมา คือ มีผู้อยู่ในอุปการะจำนวน 2 คน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10 และมี ผู้อยู่ในอุปการะ 1คน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.20 และไม่มีผู้อยู่ในอุปการะ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ตามลำดับ

ด้านเขตพื้นที่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพชั้นใน จำนวน 207คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมา คือ เขตกรุงเทพชั้นกลาง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 และเขตกรุงเทพชั้นนอก จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 ตามลำดับ

ด้านอาชีพประจำ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/โรงงาน จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 รองลงมา คือ ผู้ประกอบการอิสระ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 141คน คิดเป็นร้อยละ 36.20 พนักงานรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 และ ข้าราชการ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20

ด้านรายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากอาชีพประจำ พบว่า ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 55,001 บาท จำนวน 138 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.40 รองลงมา คือ ผู้มีรายได้ระหว่าง 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 91 คน คิดเป็น ร้อยละ 23.20 รายได้ระหว่าง 25,001 - 35,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.40 รายได้ระหว่าง 35,001 - 55,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.60 และมีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.20 ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือน ที่ได้รับจากอาชีพเสริม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีรายได้จากอาชีพเสริม จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมา คือ กลุ่มผู้ที่มีรายได้จากอาชีพเสริม ไม่เกิน 15,000 บาท จำนวน 80 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.50 กลุ่มที่มีรายได้จากอาชีพเสริมระหว่าง 15,001 - 55,000 บาท จำนวน 60 คน คิดเป็น ร้อยละ 15.40 และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 25,001 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 ตามลำดับ

ด้านรายได้รวมต่อปี ที่ได้รับจากอาชีพประจำ อาชีพเสริม ดอกเบี้ย เงินปันผลและค่าตอบแทนจากการลงทุนอื่น ๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้รวมมากกว่า 540,000 บาท จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 รองลงมา คือ รายได้ระหว่าง 300,001 - 480,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็น ร้อยละ 19.00 รายได้ระหว่าง 180,001 - 300,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 รายได้น้อยกว่า 180,000 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และรายได้ระหว่าง 480,001 - 540,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ

2. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินและแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยภาพรวม

(n = 390)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวม			
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	3.26	.762	ปานกลาง
2. ทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	3.57	.822	มาก
รวม	**3.41**	**.727**	**ปานกลาง**
พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวม			
1. พฤติกรรมการวางแผนในการหาเงิน/การหารายได้	3.24	.940	ปานกลาง
2. พฤติกรรมการวางแผนในการเก็บออม	3.52	.830	มาก
3. พฤติกรรมการวางแผนในการใช้เงิน	3.36	.801	ปานกลาง
4. พฤติกรรมการวางแผนในการลงทุนทางการเงิน	3.12	.816	ปานกลาง
รวม	**3.31**	**.703**	**ปานกลาง**
แนวทางการดำเนินชีวิต โดยภาพรวม			
1. การดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.39	.735	ปานกลาง
2. การดำเนินชีวิตโดยมุ่งเน้นคุณภาพชีวิต	3.60	.734	มาก
3. การดำเนินชีวิตโดยมุ่งเน้นความต้องการของมนุษย์	3.70	.776	มาก
รวม	**3.56**	**.615**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานครโดยอยู่ในระดับปานกลาง ในภาพรวม ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = .727) และในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ($\bar{X}$ = 3.26, S.D. = .762) และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนการเงินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.57, S.D. = .822) ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวม ($\bar{X}$ = 3.31, S.D. = .703) และในพฤติกรรมทุกด้านย่อย ยกเว้น ด้านพฤติกรรมการวางแผนในการเก็บออม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52, S.D. = .830)

แนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม ($\bar{X}$ = 3.56, S.D. = .615) รวมทั้งด้านการดำเนินชีวิตโดยมุ่งเน้นคุณภาพชีวิต ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = .734) และด้านการดำเนินชีวิตโดยมุ่งเน้นความต้องการของมนุษย์ ($\bar{X}$ = 3.70, S.D. = .776) โดยมีแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.39, S.D. = .735)

3. ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุโดยภาพรวม

(n = 390)

ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การมีเงินเพียงพอ สำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน	3.36	.770	ปานกลาง
2. การมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน	3.15	.840	ปานกลาง
3. การมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคต	3.13	.806	ปานกลาง
4. การจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน	2.97	.676	ปานกลาง
รวม	**3.15**	**.685**	**ปานกลาง**

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวม ($\bar{x}$ = 3.15, S.D. = .685) และรายด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมเพียง 1 ด้าน คือ ด้านการมีเงินเพียงพอ สำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน ($\bar{x}$ = 3.36, S.D. = .770) และพบว่า ด้านที่มีค่าการกระจายเรียงลำดับจากต่ำสุดไปมากสุด ได้แก่ ด้านการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน (S.D. = .676) ด้านการมีเงินเพียงพอ สำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน (S.D. = .770) การมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคต (S.D. = .806) และ การมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน (S.D. = .840) ตามลำดับ

4. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
(Constant)	.685	.148		4.612**	.001
1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	.274	.064	.290	4.269**	.001
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	.601	.093	.411	6.490**	.001
3. แนวทางการดำเนินชีวิต	.059	.057	.053	1.027	.305
$R = .707$, $R^2 = .500$, Adjusted $R^2 = .497$, SEE = .48606, F = 128.883**, Sig. = <.001					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 49.70 (Adj.R^2 = .497) โดยปัจจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของการส่งผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม สามารถเรียงลำดับของการมีอิทธิพล ได้ดังนี้ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (Beta = .411) และความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Beta = .290) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
(Constant)	.495	.175		2.834**	.005
1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	.378	.075	.357	5.015**	.001
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	.259	.109	.158	2.377*	.018
3. แนวทางการดำเนินชีวิต	.281	.067	.224	4.182**	.001
R = .673, R^2 = .452, Adjusted R^2 = .448, SEE = .57203, F = 106.242**, Sig. = .000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน ได้ร้อยละ 44.80 (Adj.R^2 = .448) โดยปัจจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของการส่งผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถเรียงลำดับของการมีอิทธิพล ได้ดังนี้ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Beta = .357) แนวทางการดำเนินชีวิต (Beta = .224) และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (Beta = .158) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
(Constant)	.468	.204		2.295*	.022
1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	.343	.088	.297	3.899**	.001
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	.494	.127	.276	3.884**	.001
3. แนวทางการดำเนินชีวิต	.120	.078	.088	1.530	.127
$R = .611$, $R^2 = .373$, Adjusted $R^2 = .368$, SEE = .66731, F = 76.629**, Sig. = <.001					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 3 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน ได้ร้อยละ 36.80 (Adj.R^2 = .368) โดยปัจจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของการส่งผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน สามารถเรียงลำดับของการมีอิทธิพลได้ดังนี้ ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Beta = .297) และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (Beta = .276) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคต

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
(Constant)	.443	.183		2.421*	.016
1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	.226	.079	.204	2.856**	.005
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	.827	.114	.481	7.239**	.001

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคต (ต่อ)

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
3. แนวทางการดำเนินชีวิต	.026	.070	.020	.365	.716
R = .671, R^2 = .451, Adjusted R^2 = .447, SEE = .59960, F = 105.603**, Sig. = <.001					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 3 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคต ได้ร้อยละ 44.70 (Adj.R^2 = .447) โดยปัจจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของการส่งผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการมีเงินเพียงพอเพื่อใช้จ่ายในอนาคตสามารถเรียงลำดับของการมีอิทธิพลได้ดังนี้ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (Beta = .481) และความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Beta = .204) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน

(n = 390)

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
	B	SE	Beta		
(Constant)	1.332	.166		8.048**	.001
1. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน	.147	.072	.158	2.061*	.040
2. พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	.824	.103	.571	7.981**	.001
3. แนวทางการดำเนินชีวิต	-.192	.064	-.174	-3.016**	.003
R = .602, R^2 = .363, Adjusted R^2 = .358, SEE = .54212, F = 73.229**, Sig. = <.001					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 3 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน ได้ร้อยละ 35.80 (Adj.R^2 = .358) โดยปัจจัยความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ทั้งนี้ พบว่า แนวทางดำเนินชีวิตส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครในทิศทางตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักของการส่งผลของตัวแปรอิสระที่มีต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการลงทุนทางการเงิน สามารถเรียงลำดับของการมีอิทธิพลเชิงบวก ได้ดังนี้ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (Beta = .571) ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน (Beta = .158) และแนวทางการดำเนินชีวิต (Beta = -.174) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิต

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยอยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้านย่อย (พฤติกรรมในการวางแผนในการหาเงิน พฤติกรรมในการวางแผนในการใช้เงิน และพฤติกรรมในการวางแผนในการลงทุนทางการเงิน) ยกเว้นพฤติกรรมในการวางแผนในการเก็บออม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้า และการจ้างงานของประเทศ ทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร และบริการทางการเงินจากสถาบันการเงิน หน่วยงานภาครัฐ และสื่อดิจิทัลได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประชาชนจะมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลทางการเงินมากขึ้น แต่การนำความรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ในพฤติกรรมทางการเงินจริงอาจยังอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองใหญ่ต้องเผชิญกับค่าครองชีพที่ค่อนข้างสูง รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านที่อยู่อาศัย การเดินทาง และการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งอาจส่งผลให้ความสามารถในการบริหารจัดการรายได้และการวางแผนทางการเงินในระยะยาวมีข้อจำกัด นอกจากนี้ ความแตกต่างด้านช่วงวัย ระดับรายได้ และประสบการณ์ทางการเงินของประชาชนในแต่ละช่วง Generation เช่น Generation X, Y และ Z อาจส่งผลให้มีระดับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเงินที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่อาจมีพฤติกรรมการใช้จ่ายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมเมืองมากขึ้น ขณะเดียวกัน ประชาชนจำนวนหนึ่งยังให้ความสำคัญกับการเก็บออมเงินเพื่อเป็นเงินสำรองในยามฉุกเฉินหรือเพื่อรองรับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจในอนาคต จึงทำให้พฤติกรรมด้านการเก็บออมอยู่ในระดับมากเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุกัญญา ศิริโท และคณะ ที่พบว่า การวางแผนทางการเงินระยะสั้น ระยะยาว เช่น การควบคุมการใช้จ่ายการออมและเลือกการลงทุนในสินทรัพย์ที่หลายหลาย

การจัดการหนี้อย่างมีระบบ และจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน ของแต่ละบุคคล การวางแผนภาษี การวางแผนการเกษียณ จะช่วยให้ความมั่นคงทางการเงิน ระยะยาวบรรลุเป้าหมายทางการเงิน (สุกัญญา ศิริโท และคณะ, 2568) อย่างไรก็ตามงานวิจัยดังกล่าวมุ่งอธิบายความสำคัญของการวางแผนทางการเงินในเชิงแนวคิดและผลลัพธ์ทางการเงินเป็นสำคัญ ขณะที่งานวิจัยครั้งนี้ค้นพบเพิ่มเติมว่าแม้ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะมีความรู้และทัศนคติทางการเงินในระดับหนึ่ง แต่ปัจจัยด้านบริบทของสังคมเมือง ค่าครองชีพที่สูง และรูปแบบการดำเนินชีวิต ยังเป็นข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถนำความรู้ทางการเงินไปปรับใช้ในพฤติกรรมทางการเงินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการลงทุนและการวางแผนทางการเงินระยะยาว สะท้อนให้เห็นว่าความรู้ทางการเงินเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงิน หากขาดวินัยทางการเงินและความสามารถในการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายภายใต้แรงกดดันทางเศรษฐกิจ

2. ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะด้านที่ชัดเจนที่สุด คือ การมีเงินเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายประจำวัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าองค์ประกอบอื่นเล็กน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนมากสามารถดูแลค่าใช้จ่ายพื้นฐานในปัจจุบันได้ แต่ยังไม่ถึงระดับที่มั่นคงในระยะยาว ในทางกลับกันเงินสำหรับใช้ในอนาคต เงินสำหรับกรณีฉุกเฉิน เงินสำหรับการลงทุน กลับมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า และมีความแปรปรวนสูงกว่า สะท้อนให้เห็นถึง ความไม่เสถียรของพฤติกรรมออมและการเตรียมความพร้อมทางการเงินระยะยาว แม้ประชาชนบางกลุ่มอาจมีพฤติกรรมการเงินที่ดี แต่ก็ยังมีอีกจำนวนมากที่ยังไม่สามารถวางแผนเพื่อความมั่นคงหลังเกษียณได้เพียงพอ สอดคล้องกับงานของ Boontun, P. et al. ที่พบว่า ปัญหาการออมที่ไม่เพียงพอเป็นปัญหาในประเทศไทยมายาวนาน ทั้งในระดับครัวเรือน ประชาชนจำนวนมากยังเน้นรายจ่ายปัจจุบันมากกว่าการออมเพื่ออนาคต และยังไม่ให้ความสำคัญกับการสำรองเงินฉุกเฉินอย่างเพียงพอ ดังนั้น แม้ประชาชนในกรุงเทพฯ จะสามารถบริหารค่าใช้จ่ายรายวันได้ดี แต่ ความมั่นคงทางการเงินระยะยาวยังอยู่ในระดับเสี่ยง เพราะยังขาดการวางแผนเพื่ออนาคต การกันเงินสำรองฉุกเฉิน และการจัดสรรเงินเพื่อลงทุนอย่างเป็นระบบ (Boontun, P. et al., 2023) อย่างไรก็ตามงานวิจัยดังกล่าวมุ่งอธิบายปัญหาการออมในภาพรวมระดับครัวเรือน ขณะที่งานวิจัยครั้งนี้ค้นพบเพิ่มเติมว่า แม้ประชาชนในกรุงเทพมหานครจะสามารถบริหารค่าใช้จ่ายประจำวันได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีข้อจำกัดในการสร้างความมั่นคงทางการเงินระยะยาว โดยเฉพาะด้านการลงทุนและการเตรียมเงินสำรองในอนาคต สะท้อนให้เห็นว่า “การมีรายได้เพียงพอในปัจจุบันไม่ได้หมายความว่าจะมีความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ” หากยังขาดการวางแผนทางการเงินระยะยาวและการบริหารเงินออมอย่างเป็นระบบ

3. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตสามารถอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุได้เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.70) ซึ่งสะท้อนว่าความพร้อมทางการเงินในวัยเกษียณอายุของประชาชนส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารจัดการทางการเงินในช่วงวัยทำงานเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทางการเงินของบุคคลมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว เนื่องจากบุคคลที่มีความรู้ทางการเงินจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออม

การลงทุน และการวางแผนทางการเงินอย่างเหมาะสม ส่งผลให้สามารถตัดสินใจทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนทางการเงินจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมทางการเงินในอนาคต และนำไปสู่พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม เช่น การออมเงินอย่างสม่ำเสมอ การลงทุน หรือการจัดทำแผนเกษียณอายุ นอกจากนี้ แนวทางการดำเนินชีวิตของบุคคล เช่น การใช้จ่ายอย่างมีวินัย และการบริหารรายได้อย่างเหมาะสม ยังมีส่วนช่วยให้เกิดการสะสมทรัพย์สินในระยะยาว ซึ่งนำไปสู่ความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัย ยังพบว่า ปัจจัยดังกล่าวสามารถอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณได้เพียงบางส่วน ซึ่งสะท้อนว่ายังมีปัจจัยอื่นที่อาจมีอิทธิพลร่วมด้วย เช่น ระดับรายได้ ภาระทางครอบครัว ระดับการศึกษา สภาพเศรษฐกิจ หรือสวัสดิการจากภาครัฐ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกาญจน์ สังขนนท์ และคณะ ที่พบว่า เมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้การลงทุนเพื่อเกษียณเพิ่มขึ้น ส่วนพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า การออมอย่างสม่ำเสมอ การควบคุมรายจ่าย การกันเงินฉุกเฉิน หรือการลงทุนตามแผน เป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการมีเงินเพียงพอในระยะยาว มากกว่าปัจจัยด้านความรู้เพียงอย่างเดียว (กนกาญจน์ สังขนนท์ และคณะ, 2563) และยังสอดคล้องกับแนวคิดด้านการเงินเชิงพฤติกรรม (Behavioral Finance) ของ Kahneman, D. ที่ชี้ว่าความมั่นคงทางการเงินเกิดจากพฤติกรรมมากกว่าความรู้ ส่วนด้าน ความรู้และทัศนคติทางการเงิน มีผลในลำดับรองลงมา ผู้ที่มีความเข้าใจและมุมมองที่ดีต่อการจัดการเงินจะสามารถกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจทางการเงินได้ดีส่งผลให้มีความมั่นคงทางการเงินในอนาคตเพิ่มขึ้น ในขณะที่แนวทางการดำเนินชีวิต ไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญในภาพรวม แสดงว่าการให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตหรือรูปแบบการใช้ชีวิตในปัจจุบันไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงทางการเงิน (Kahneman, D., 2011) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยดังกล่าวมุ่งเน้นบทบาทของรายได้และพฤติกรรมทางการเงินเป็นหลัก ขณะที่งานวิจัยครั้งนี้ค้นพบเพิ่มเติมว่า แม้ความรู้และทัศนคติทางการเงินจะมีส่วนช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางการเงิน แต่ “พฤติกรรมการนำความรู้ไปปฏิบัติจริง” ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ สะท้อนให้เห็นว่าการมีความรู้ทางการเงินเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากบุคคลขาดวินัยทางการเงินหรือไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเองได้

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตกับความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่า แม้ประชาชนจะมีความรู้และทัศนคติด้านการวางแผนทางการเงินในระดับปานกลาง แต่พฤติกรรมด้านการเก็บออมกลับอยู่ในระดับสูงกว่าพฤติกรรมทางการเงินด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับการมีเงินสำรองมากกว่าการวางแผนทางการเงินเชิงระบบในด้านการใช้เงินหรือการลงทุน นอกจากนี้ ยังพบว่าความมั่นคงทางการเงินของประชาชนในปัจจุบันยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนส่วนใหญ่สามารถดูแลค่าใช้จ่ายพื้นฐานในชีวิตประจำวันได้ แต่ยังมีข้อจำกัดในการเตรียมความพร้อมทางการเงินในระยะยาว เช่น เงินสำรองฉุกเฉิน เงินลงทุน และเงินสำหรับอนาคต

ที่สำคัญผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิต สามารถอธิบายความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุได้ถึงร้อยละ 49.70 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า “พฤติกรรมทางการเงินในช่วงวัยทำงาน” เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงินในวัยเกษียณ กล่าวคือ บุคคลที่มีความรู้ทางการเงิน มีทัศนคติที่ดีต่อการวางแผนทางการเงิน และมีพฤติกรรมการใช้จ่าย การออม และการลงทุนอย่างเหมาะสม รวมถึงมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่มีวินัยทางการเงิน จะมีแนวโน้มที่จะสามารถสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาวได้มากกว่าบุคคลทั่วไป ดังนั้น องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จึงชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาความรู้ทางการเงินควบคู่กับการปรับพฤติกรรมและแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณ

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสะท้อนว่า ความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน และแนวทางการดำเนินชีวิตของประชาชนในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณอายุ โดยประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้และทัศนคติด้านการเงินในระดับปานกลาง ขณะที่พฤติกรรมการออมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีเงินสำรองเพื่อรองรับความไม่แน่นอนในอนาคต อย่างไรก็ตาม ความมั่นคงทางการเงิน โดยรวมยังอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากยังมีข้อจำกัดด้านเงินออม เงินลงทุน และการเตรียมความพร้อมหลังเกษียณ ผลการศึกษาชี้ว่าภาครัฐและเอกชนควรร่วมกันส่งเสริมความรู้ทางการเงินและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนวางแผนการเงินอย่างเป็นระบบ เช่น การออมระยะยาว การลงทุน และการเตรียมตัวเข้าสู่วัยเกษียณ ขณะเดียวกัน ประชาชนควรพัฒนาวินัยทางการเงิน วางแผนรายรับรายจ่าย ออมอย่างสม่ำเสมอ และใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับศักยภาพทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและคุณภาพชีวิตในวัยเกษียณ อย่างไรก็ตามการศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบเก็บข้อมูลช่วงเวลาเดียว (Cross-sectional Study) จึงสะท้อนสถานการณ์เฉพาะช่วงเวลาที่ศึกษาเท่านั้น ขณะที่พฤติกรรมทางการเงินและความมั่นคงหลังเกษียณสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม เช่น เงินเฟ้อ ค่าครองชีพ หรือวิกฤตเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามออนไลน์อาจทำให้บางกลุ่มเข้าถึงได้จำกัด โดยเฉพาะผู้ที่มีทักษะดิจิทัลต่ำ ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรใช้การวิจัยระยะยาวและวิธีเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อเพิ่มความครอบคลุมและความแม่นยำของผลการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กนกาญจน์ สังขนนท์ และคณะ. (2563). พฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณ: กลุ่มตัวอย่างพนักงานธนาคารพาณิชย์. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 14(3), 479-490.

กรมการปกครอง. (2567). ประชากรทะเบียนราษฎร์วัยทำงาน (อายุ 15-59 ปี) ปีงบประมาณ 2567 กรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2567 จาก https://dashboard.anamai.moph.go.th/population/pop-workingage/changwat?year=2024&cw=10

กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2564). สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2564. เรียกใช้เมื่อ 4 ธันวาคม 2568 จาก https://www.dop.go.th/th/know_detail?id=1747

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). เตรียมพร้อมเกษียณอย่างไรให้มีกินใช้ตลอดชีวิต. เรียกใช้เมื่อ 4 ธันวาคม 2568 จาก https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/articles/statistical-articles/Stat_Article_01Aug25.html

มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2562). สถานการณ์สูงวัยของประชากรไทย. เรียกใช้เมื่อ 4 ธันวาคม 2568 จาก https://ipsr.mahidol.ac.th/wp-content/uploads/2022/03/Report-File-613.pdf

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2568). ประชากรและสังคม 2568. เรียกใช้เมื่อ 4 ธันวาคม 2568 จาก https://ipsr.mahidol.ac.th/research_year/2568/

สุกัญญา ศิริโท และคณะ. (2568). สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคของการวางแผนทางการเงินของกลุ่มวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8(3), 737-747.

Best, J. W. (1981). Research in education. (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Boontun, P. et al. (2023). The Role of Behavioral Economic Factors on Saving Decision: The Case of Gen-Y in Thailand Economics and Business. Administration Journal, 16(3), 163-179.

Kahneman, D. (2011). Thinking, fast and slow. New York: Farrar.

Likert, R. (1967). The Human Organization: Its Management and Value. New York: McGraw-Hill Book.